

1 Koja stvarna prava prema pravu ove države članice mogu proizići iz nasljeđivanja?

U okviru luksemburškog prava ne postoje posebna stvarna prava koja, u smislu ovog pitanja, mogu *proizaći* iz nasljeđivanja. Međutim, postoje stvarna prava koja se mogu naslijediti, odnosno, drugim riječima, prava koja se mogu *prenijeti* kao posljedica smrti.

To su sljedeća prava: vlasništvo u smislu članka 544. i dalje Građanskog zakonika (*Code civil*) te služnosti u smislu članka 637. i dalje Zakonika.

Vlasništvo, kako je definirano člankom 544. Građanskog zakonika, pravo je uživanja u imovini i raspolaganja njome, pod uvjetom da se ne upotrebljava na način zabranjen zakonom ili propisom ili na način kojim se stvaraju remećenja koja nadilaze uobičajene susjedске smetnje čime se narušava ravnoteža među jednakovrijednim pravima. U skladu s člankom 546. Građanskog zakonika, vlasništvo imovine, neovisno o tome je li riječ o pokretnoj ili nepokretnoj imovini, daje vlasniku pravo na sve proizvode te imovine te na sve što je prirodno ili umjetno povezano s tom imovinom (pravo pristupa). U skladu s člankom 711. Građanskog zakonika, vlasništvo imovine može se steći i prenijeti nasljeđivanjem.

Kad je riječ o **služnostima**, u članku 637. Građanskog zakonika ta su prava definirana kao teret uspostavljen na jednoj imovini za upotrebu i u korist imovine koja pripada drugom vlasniku. Na temelju članka 639. Građanskog zakonika služnost može proizaći iz prirodnog stanja imovine (vidjeti članak 640. i dalje Građanskog zakonika), iz obveza uvedenih zakonom (vidjeti 649. Građanskog zakonika) ili iz sporazuma koje su sklopili vlasnici (vidjeti članak 686. i dalje Građanskog zakonika).

Kad je riječ o zadnjoj kategoriji služnosti, vlasnici u načelu mogu na svojoj imovini ili u korist svoje imovine uspostaviti prava služnosti koja smatraju prikladnima, ali pod uvjetom da se uspostavljene usluge ne uvode određenoj osobi ili u korist određene osobe, već samo na zemljištu i za zemljište te pod uvjetom da te usluge ni na koji način nisu u suprotnosti s javnim poretkom (članak 686. stavak 1. Građanskog zakonika). Na temelju tih pravila prava služnosti mogu se uspostaviti za upotrebu zgrada ili zemljišta (članak 687. stavak 1.). Osim toga, mogu biti trajna (trajna upotreba bez potrebe za ljudskom intervencijom, npr. vodovodne cijevi, kanalizacija, pogled itd.) ili povremena (koja zahtijevaju ljudsku intervenciju kako bi se ostvarila, npr. prava puta, prava crpljenja itd.; vidjeti članak 688. stavak 1. Građanskog zakonika).

Isto bi tako trebalo napomenuti da prava služnosti mogu biti očita – navedena na vanjskim konstrukcijama – ili skrivena – ona za koja ne postoji vanjski znak da postoje (članak 691. stavak 1. Građanskog zakonika). Trajna i očita prava služnosti mogu se steći na temelju isprave ili posjedovanja duljeg od 30 godina (članak 690. Građanskog zakonika), dok se trajna i skrivena prava služnosti i povremena prava služnosti, bez obzira na to jesu li očita ili skrivena, mogu uspostaviti samo na temelju isprave (članak 691. stavak 1. Građanskog zakonika). Pravo služnosti prestaje sjedinjenjem, kada vlasnik poslužnog dobra postane i vlasnik povlasnog dobra (članak 705. Građanskog zakonika).

U svrhu cjelovitosti trebalo bi spomenuti i sljedeća stvarna prava na koja se primjenjuju posebna pravila kad umre osoba koja je od njih za života ostvarivala korist.

U skladu s člankom 617. Građanskog zakonika **pravo plodouživanja** prestaje prirodnom smrću nositelja prava plodouživanja i kada su nositelj prava plodouživanja i vlasnik ista osoba. Drugi slučaj nastupa, među ostalim, ako nositelj prava plodouživanja uslijed smrti stekne vlasništvo imovine na kojoj ima pravo plodouživanja. Sadržaj prava plodouživanja definiran je u članku 578. i dalje Građanskog zakonika kao pravo uživanja imovine čiji je vlasnik netko drugi na isti način kao i sam vlasnik, pri čemu je nositelj prava plodouživanja odgovoran za očuvanje biti imovine. Pravo plodouživanja može se uspostaviti na temelju zakona ili na temelju iskazane volje određene osobe, može biti jednostavno, vremenski ograničeno ili podložno uvjetima, te može obuhvaćati sve vrste pokretne ili nepokretne imovine.

Naposlijetku, **stvarna prava** koja uključuju **prava upotrebe i stanovanja**, kako su definirana u članku 625. i dalje Građanskog zakonika, prestaju na isti način kao i pravo plodouživanja.

2 Jesu li ta stvarna prava upisana u upisnik prava na nepokretnoj ili pokretnoj imovini i, ako jesu, je li takav upis obavezan? U koje se upisnike ta prava upisuju i koji su zahtjevi za upis te koji je postupak upisa?

U Velikom Vojvodstvu postoji „registar nekretnina“, tj. hipotekarni uredi (*bureaux de la conservation des hypothèques*) u kojima se, u skladu s člankom 1. izmijenjenog Zakona od 25. rujna 1905. o upisu prava na nekretninama (*loi modifiée sur la transcription des droits réels immobiliers du 25 septembre 1905*), upisuju sve isprave za doživotne transakcije kojima se prenose prava na nekretninama, osim prava prioritarnog plaćanja i hipoteka, bez obzira na to je li riječ o transakcijama bez protučinidbe ili za protučinidbu. Upis takvih isprava obavezan je kako bi predmetna prava postala obvezujuća za treće osobe (vidjeti članak 11. prethodno navedenog Zakona). Prema luksemburškoj sudskoj praksi pojam „prava na nekretninama“ upotrebljen u članku 1. navedenog Zakona uključuje i služnosti na toj imovini (Okružni sud u Diekirchu (*Tribunal d'arrondissement*), 17. veljače 1937.).

Trebalo bi napomenuti i to da se za potrebe upisa prihvaćaju samo sudske odluke, javne isprave i upravni akti.

U slučaju *nasljeđivanja*, stvarna prava iz točke 1. koja mogu biti dio ostavine prenose se u skladu s Građanskim zakonikom.

Konkretnije, u skladu s člankom 724. stavcima 1. i 2. Građanskog zakonika, sva imovina pokojnika prenosi se na njegove zakonske nasljednike samom činjenicom da je otvoren postupak nasljeđivanja. Ti nasljednici mogu ostvarivati prava i izvršavati radnje pokojnika poslije njegove smrti.

U slučaju iz članka 1004. Građanskog zakonika koji se odnosi na jedinog legatara – tj. osobu kojoj oporučitelj oporučnim raspolaganjem daje svu imovinu koju ostavlja nakon smrti (vidjeti članak 1003. Građanskog zakonika) – ta osoba mora zatražiti od nasljednika kojima na temelju zakona o obveznom nasljedstvu pripada nužni dio da predaju imovinu navedenu u oporuci. Na temelju članka 1005. Građanskog zakonika jedini legatar uživa imovinu navedenu u oporuci od datuma smrti ako je zahtjev za predaju podnesen u roku od jedne godine od tog datuma. U suprotnome takvo uživanje započinje tek na datum zahtjeva sudu ili na datum dobrovoljne predaje. Ako po smrti oporučitelja nema nasljednika koji imaju zakonsko pravo na nužni dio, jedini legatar automatski će steći imovinu po smrti oporučitelja i neće morati zatražiti predaju te imovine (članak 1006. Građanskog zakonika). Naposlijetku, u slučaju iz članka 1006. Građanskog zakonika, ako je oporuka napisana vlastoručno ili je zapečaćena, jedinom legataru posjed imovine treba biti odobren nalogom predsjedavajućeg suca prvostupanjskog suda (*tribunal de première instance*) u okrugu u kojem je otvoren postupak nasljeđivanja.

Ako je u nasljedstvo uključena jedna ili više nekretnina, obavezan je prijenos nakon smrti, koji se obavlja na temelju izjave o nasljeđivanju koju nasljednici podnose Odjelu za upis zemljišta i dobara (*administration de l'enregistrement et des domaines*). Taj odjel zatim podnosi tu izjavu Uredu za zemljišne knjige i topografiju (*administration du cadastre et de la topographie*) (vidjeti kraj članka 10. izmijenjenog Zakona od 25. srpnja 2002. o preustroju Ureda za zemljišne knjige i topografiju (*loi modifiée du 25 juillet 2002 portant réorganisation de l'administration du cadastre et de la topographie*)).

3 Koji su učinci povezani s upisom stvarnih prava?

Vidjeti odgovor na prethodno pitanje.

4 Postoje li posebna pravila ili posebni postupci za prilagodbu stvarnog prava koje pripada određenoj osobi prema pravu mjerodavnom za nasljeđivanje ako takvo stvarno pravo ne postoji u pravu države članice u kojoj se ta osoba na njega poziva?

Da, postoje odredbe u Zakonu od 14. lipnja 2015. o provedbi Uredbe (EU) br. 650/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznavanju i izvršavanju odluka i prihvaćanju i izvršavanju javnih isprava u nasljednim stvarima i o uspostavi Europske potvrde o nasljeđivanju te o izmjeni (a) izmijenjenog Zakona od 25. rujna 1905. o upisu prava na nekretninama i (b) novog Zakonika o građanskom postupku (*loi du 14 juin 2015 relative à la mise en application du règlement (UE) n° 650/2012 du Parlement européen et du Conseil du 4 juillet 2012 relatif à la compétence, la loi applicable, la reconnaissance et l'exécution des décisions, et l'acceptation et l'exécution des actes authentiques en matière de successions et à la création d'un certificat successoral européen et modifiant a) la loi modifiée du 25 septembre 1905 sur la transcription des droits réels immobiliers et b) le Nouveau Code de procédure civile*).

Člankom 1. tog zakona propisuje se sljedeće: „Na temelju Uredbe (EU) br. 650/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznavanju i izvršavanju odluka i prihvaćanju i izvršavanju javnih isprava u nasljednim stvarima i o uspostavi Europske potvrde o nasljeđivanju, javni bilježnici imenovani rješenjem Velikog Vojvode nadležni su izvršiti prilagodbu prava na nekretninama iz članka 31. te uredbe. Prilagodba iz prvog stavka izvršava se najkasnije na dan kada se imovina obuhvaćena stvarnim pravom iz članka 31. Uredbe (EU) br. 650/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznavanju i izvršavanju odluka i prihvaćanju i izvršavanju javnih isprava u nasljednim stvarima i o uspostavi Europske potvrde o nasljeđivanju prenosi *inter vivos* bez protučinidbe ili za protučinidbu”.

Osim toga, tim se zakonom mijenja članak 1. stavak 2. izmijenjenog Zakona od 25. rujna 1905. o upisu prava na nekretninama tako da se javnobilježnički akti kojima se prilagođavaju prava na stranim nekretninama dodaju aktima o prijenosu prava na nekretninama koji su navedeni u tom zakonu, a koji se moraju upisati u registar koji vodi hipotekarni ured za okrug u kojem se ta imovina nalazi.

Posljednji put ažurirano: 03/11/2020

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJM-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.